

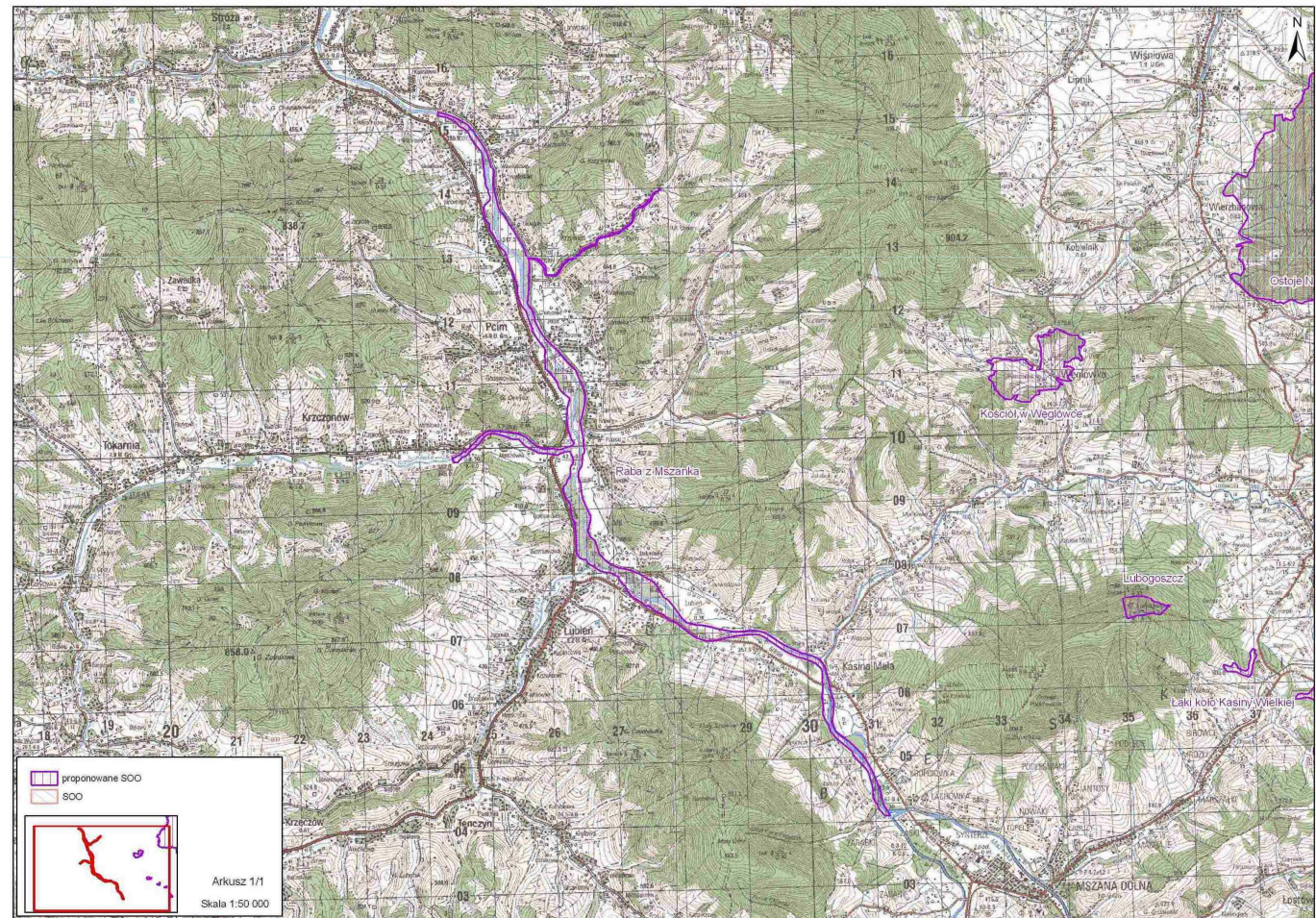
Tarliska Górnej Raby

- Pomysł
- Realizacja na podstawie porozumienia z RZGW
- Projekt w partnerstwie z RZGW w ramach Funduszu Szwajcarskiego

**Obszar Natura 2000
PLH 120093 Raba z
Mszanką,**

**Obwód rybacki nr 2
rzeki Raby**

**Gmina Pcim, Lubień i
Tokarnia**

Tarliska Górnej Raby

- Listopad 2006: podstawy programu zostały sformułowane jako zmiana podejścia w zarządzaniu muszkarskim łowiskiem pstrągowym w rzece Rabe
- 2007: ustanowienie łowiska „złów i wypuść”, rozpoczęcie współpracy ze stowarzyszeniem Ab Ovo; pierwszy projekt: udoskonalenie przepławki w Myślenicach

abovo

- 2008: zasadzenie 980 drzew wzdłuż brzegów rzeki Raby, rozpoczęcie programu ograniczania dostępu do koryta rzeki
- 2009: zasadzenie 240 drzew wzdłuż brzegów rzeki Raby, dokończenie programu ograniczania dostępu do koryta rzeki na 10km odcinku rzeki
- 2011 zasadzenie 247 drzew wzdłuż brzegów rzeki Raby

abovo

- 2009: rozpoczęcie rekultywacji koryta potoku Kobylok (250m odcinek potoku długości 5 km), usuwanie egzotycznej roślinności wzdłuż potoku
- 2011 dobudowanie trzech stopni betonowo kamiennych i jednego bystrza z głazów w miejscach uszkodzonych przez powódź 2010

abovo

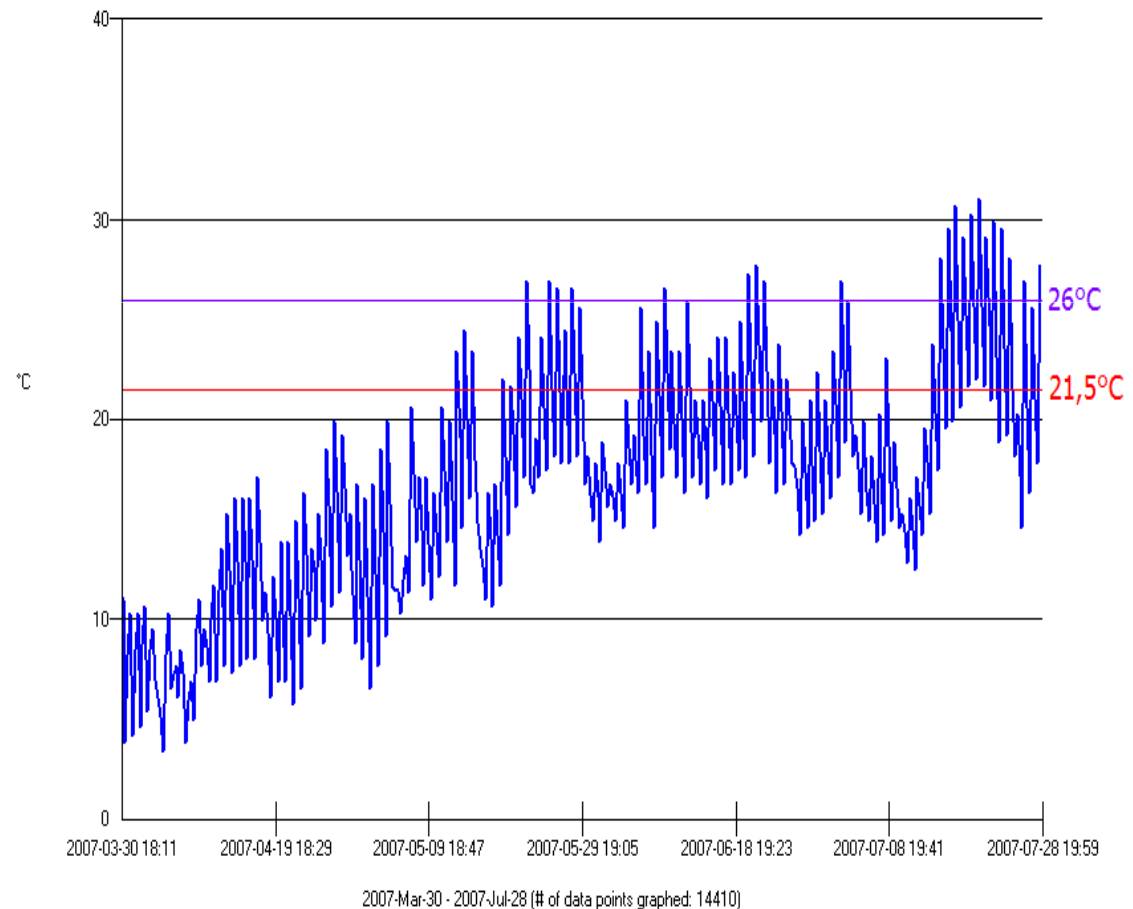
- 2007 do 2011 zatrudnienie strażników przyrody, dla ograniczenia kłusownictwa i zaboru żwiru

Tarliska Górnej Raby – temperatura wody – wskaźnikiem degradacji środowiska

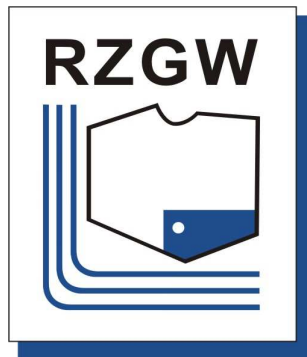
- wysoki gradient dzienny temperatury wody, limitujący obecność pstrągów, lipieni i głowaczy

Temperatura wody w rzece Raby od kwietnia do lipca 2007 roku

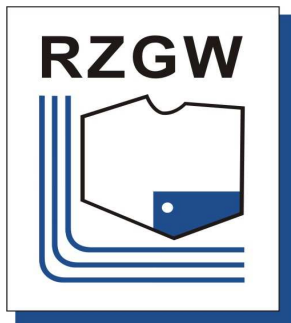
Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Usunięcie pozostałości starych regulacji na odcinku od Lubnia do Pcimia dla stworzenia swobodnie migrującego koryta rzeki,
- Dostarczanie głazów i żwiru dla podtrzymania naturalnych procesów korytowych

Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Udrożnienie zapory w Stróży dla migracji ryb

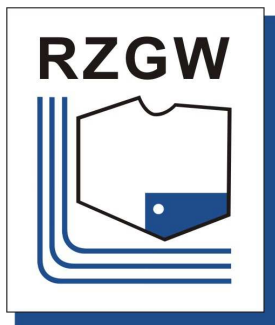
Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Udrożnienie zapory w Krzczonowie dla migracji ryb

Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Utrzymanie roślinności właściwej dla chronionego siedliska 3240 „zarośla wierzbowe na kamieniskach górskich rzek i potoków”, reintrodukcja wrześni pobrzeżnej *Myricaria germanica*

Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Utrzymanie nadbrzeżnych drzew i krzewów

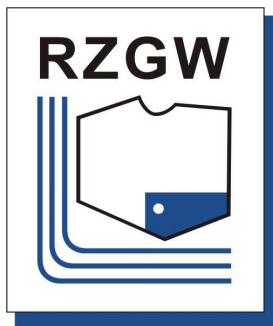
Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Utrzymanie nadbrzeżnych drzew i krzewów

Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Rozpowszechnianie roślinności wodnej – wskaźnika udanej biomanipulacji

Tarliska Górnej Raby – PROGRAM:

- Szkolenia, publikacje, konferencja międzynarodowa

Tarliska Górnej Raby - efekty programu

- **Wysokie drzewa na terenach zalewowych zapewniające ocienienie lustra wody dopływów Raby**

Tarliska Górnej Raby - efekty programu

- **Żwirowe, kręte i rozplecione koryto Raby – zapewniające stałą wymianę wód gruntowych z wodami płynącymi, wyspy i tereny zalewowe z właściwymi cennymi przyrodniczo siedliskami**

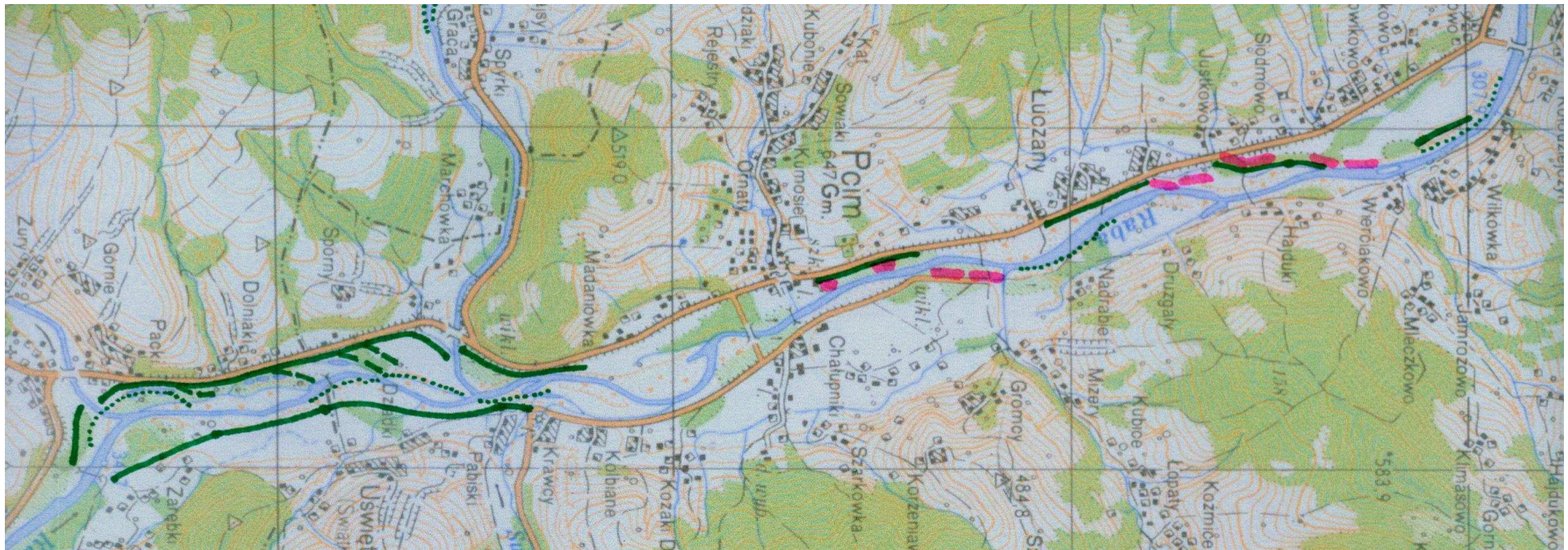
Tarliska Górnej Raby - efekty programu

- Zabezpieczenie techniczne granicy swobodnej migracji koryta Raby wewnątrz terenów zalewowych (zamiast regulacji jej koryta)

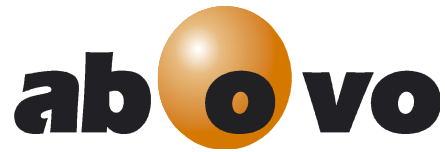
Tarliska Górnej Raby - efekty programu

- Zabezpieczenie biologiczne odległych od Raby granic swobodnej migracji jej koryta, usunięcie egzotycznych ekspansywnych zarośli, zastosowanie żywokołów wierzbowych dla opóźnienia erozji brzegowej wewnątrz korytarza swobodnej migracji koryta,

Tarliska Górnej Raby – jakość wody

- **Brak konieczności wykonywania budowli – wszystkie zabiegi techniczne i biologiczne wchodzą w zakres utrzymania wód, a w Projekcie powstają wytyczne: „Możliwe techniczne i biologiczne interwencje w dziedzinie utrzymania naturalnych rzek górskich”**
- **Temperatura wody w granicach wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska (98% pomiarów w granicach do 21,5 C)**
- **Nie nawożone pasy brzegowe na lewym i prawym brzegu Raby o charakterze biofiltra, o łącznej szerokości około 300m, we wszystkich strefach: wyższej i niższej terasy zalewowej, strefie przybrzeżnej i strefie nadbrzeżnej**
- **Roślinność naczyniowa podwodna na około 1 do 2% powierzchni dna niskiej wody**
- **Tarliska i miejsca wychowywania narybku dla brzanek, łososi i lipieni w korycie Raby, a dla głowaczy i pstrągów w dopływach Raby: Krzczonówce i Trzebuńce – na całej długości, oraz w Krzywiczance – do zapory przeciwrumowiskowej w Krzywicy.**

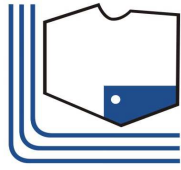
Tarliska Górnej Raby – dokumenty i liczby

ARUP

- Opis techniczny Projektu i Studium Wykonalności wykonała firma Ove Arup & Partners, biuro w Krakowie,
- Uzyskano finansowanie wykonania Końcowej Propozycji Projektu, wartość umowy o dofinansowanie 50 184 PLN, w tym koszt własny Stowarzyszenia Ab Ovo: 7 528 PLN
- Wartość Projektu: 4 126 440 PLN, w tym koszt własny 412 644 PLN, ok. 80 000 PLN rocznie
- Składowe koszty Projektu:
  - projektowanie – 9%,
  - inwestycje – 64%, (przebudowa zapór, rozbiórka regulacji, żwir do rzeki, sadzenie drzew),
  - ochrona i monitoring – 10%,
  - promocja i informacja – 7%,
  - zarządzanie Projektem – 10%.

RZGW

Swiss
Contribution

Dziękujemy za uwagę